

ЗАКОН

за противодействие на тероризма

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда противодействието на тероризма.

(2) Противодействието на тероризма е всеобхватна, общонационална дейност с единно ръководство, планиране, финансово и ресурсно осигуряване и децентрализирано изпълнение при постоянна и ефективна координация между държавни и местни органи и структури с цел:

1. защита на правата на гражданите, юридическите лица, държавата и обществото от тероризъм;
2. превенция чрез установяване и отстраняване на причините и условията, способстващи извършването на тероризъм;
3. разработване на механизми и индикатори за идентифициране, наблюдение и оценка на рисковете и предотвратяване на вредните последици от тероризъм.

Чл. 2. Основните принципи при противодействието на тероризма са:

1. спазване на Конституцията, законите и международните договори, по които Република България е страна;
2. зачитане и гарантиране правата на човека и основните свободи;
3. предимство на спасяването на човешкия живот и здраве пред останалите дейности;
4. сътрудничество с гражданите и техните организации;

5. откритост и прозрачност при провеждането на политиките за противодействие на тероризма;

6. централизирано управление и контрол на дейността за противодействие на тероризма;

7. своевременен обмен на информация по компетентност между държавните и местните органи и администрации;

8. съгласувано провеждане на дейностите за противодействие на тероризма.

Глава втора

ОРГАНИ И СТРУКТУРИ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТЕРОРИЗМА

Чл. 3. (1) Държавните и местните органи и структури осъществяват противодействието на тероризма чрез изпълнение на възложените им с този закон и с други нормативни актове функции и задачи.

(2) Органите и структурите по ал. 1 си взаимодействат и обменят информация при спазване на действащото законодателство.

(3) Органите и структурите по ал. 1 си сътрудничат с компетентните органи на други държави и международни организации с цел противодействие на тероризма в съответствие с международните договори, по които Република България е страна.

Чл. 4. Министерският съвет:

1. осъществява общо ръководство на дейността по противодействието на тероризма;

2. приема Стратегия за противодействие на радикализацията и тероризма и планове за изпълнението ѝ;

3. приема Национален план за противодействие на тероризма.

Чл. 5. (1) При изпълнение на дейностите по чл. 4 Министерският съвет се подпомага от Съвета по сигурността.

(2) Секретариатът на Съвета по сигурността поддържа информация за наличието и актуалното състояние на плановете за противодействие на тероризма, изготвени от държавни и местни органи.

Чл. 6. (1) Националният контртерористичен център, разположен в Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), предоставя информация в непрекъснат денонощен режим на компетентните органи и структури, необходима за предотвратяване и пресичане на заплахи от тероризъм.

(2) Националният контртерористичен център извършва анализ и оценка на терористичната заплаха за конкретни обекти и лица на национално, областно и общинско ниво въз основа на получената информация и чрез председателя на ДАНС предлага на министъра на вътрешните работи определянето на нивото на заплахата и въвеждане на степен на готовност.

Чл. 7. (1) Въоръжените сили на Република България участват в противодействието на тероризма и в преодоляването на последиците от тероризъм в съответствие с плановете за противодействие на тероризма и този закон.

(2) При участие в предотвратяване на терористичен акт и в преодоляване на последиците от терористичен акт военнослужещите от въоръжените сили имат правомощията по чл. 70, 72, 80, 81, 83, 85 и 87 от Закона за Министерството на вътрешните работи.

(3) При упражняване на правомощието по чл. 72 от Закона за Министерството на вътрешните работи военнослужещите от въоръжените сили незабавно уведомяват органите на Министерството на вътрешните работи (МВР).

(4) При предаване на задържаното лице на съответните полицейски органи на МВР се съставя двустранен протокол, който съдържа:

1. собствено, бащино и фамилно име на съставителя и неговата длъжност;
2. дата на съставяне на протокола;
3. дата и място на задържането;
4. описание на обстоятелствата, при които е било задържано лицето;
5. данни за самоличността на задържаното лице:
 - а) за български граждани - собствено, бащино и фамилно име, възраст, точен адрес и месторабота, единен граждански номер;
 - б) за чужденци - имена на кирилица или на латиница, гражданство, дата на раждане, адрес, лична карта/паспорт;

6. обясненията или възраженията на задържаното лице, ако е направило такива;

7. собствено, бащино и фамилно име на свидетелите (ако има такива), единен граждански номер, постоянен или настоящ адрес и техните писмени показания.

(5) Преди предаването на лицето и съставянето на протокола се извършва медицински преглед.

Чл. 8. Държавните и местните органи и структури в рамките на своята компетентност:

1. участват в разработването на Националния план за противодействие на тероризма;

2. поддържат в готовност сили и средства и осигуряват участието на ръководените от тях органи и структури в съответствие с Националния план за противодействие на тероризма;

3. взаимодействат помежду си;

4. осъществяват сътрудничество с юридически лица и граждани;

5. осигуряват извършването на информационно-аналитична и прогностична дейност за противодействие на тероризма;

6. приемат, съответно утвърждават, планове за противодействие на тероризма за изпълнение на задълженията им, предвидени в Националния план за противодействие на тероризма;

7. осъществяват контрол върху изпълнението на дейностите за противодействие на тероризма в съответствие със законовите си правомощия;

8. осигуряват подготовка на служители, отговарящи по въпросите на сигурността и противодействието на радикализацията и тероризма;

9. осигуряват провеждането на тренировки и учения за противодействие на тероризма;

10. организират поддържането на изготвяните от тях планове в актуално състояние.

Чл. 9. (1) Министър-председателят със заповед създава Национален оперативен щаб за управление на силите и средствата за противодействие на тероризма. Със заповедта поименно се определят членовете на щаба.

(2) Министърът на вътрешните работи е ръководител на Националния оперативен щаб и го представлява.

(3) В състава на Националния оперативен щаб се включват: министри, заместник-министри, ръководители на ведомства или техни заместници, главният прокурор или определен от него заместник на главния прокурор и други длъжностни лица, представляващи институции, които имат задължения за изпълнението на националния план по чл. 4, т. 3.

(4) При съществуваща конкретна заплаха от терористичен акт или при извършен терористичен акт ръководителят на Националния оперативен щаб въвежда Националния план за противодействие на тероризма.

(5) Националният оперативен щаб осъществява координацията и ръководството на национално ниво на дейностите при конкретна заплаха от терористичен акт и при преодоляване на последиците при извършен терористичен акт.

(6) Националният оперативен щаб:

1. извършва анализ и оценка на обстановката при заплаха или извършен терористичен акт;

2. осъществява контрол върху изпълнението на задачите и мерките;

3. информира чрез средствата за масово осведомяване населението за предприеманите действия за ограничаване и преодоляване и за необходимите предпазни мерки и действия;

4. докладва на министър-председателя, на президента на Република България и на председателя на Народното събрание за хода на провежданите мероприятия;

5. извършва и други дейности, предвидени в Националния план за противодействие на тероризма.

(7) Решенията на Националния оперативен щаб се вземат с квалифицирано мнозинство от две трети от състава.

Глава трета

ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ

Чл. 10. Превантивната дейност се извършва от компетентните органи с цел намаляване на риска от извършване на тероризъм и включва:

1. анализ и оценка на рисковете, включително оценка на заплахата от терористичен акт и информационна дейност;
2. сътрудничество и обмен на информация с компетентните органи на други държави и международни организации;
3. изготвяне на планове за противодействие на тероризма;
4. прилагане на превантивните мерки по чл. 17;
5. прилагане на мерки, предвидени в действащото законодателство.

Чл. 11. (1) За оценка на заплахата от терористичен акт се прилагат следните нива на заплахата:

1. ниско ниво на заплахата - „Трето ниво“;
2. високо ниво на заплахата - „Второ ниво“;
3. много високо ниво на заплахата - „Първо ниво“.

(2) Критериите за определяне на нивата на заплахата са:

1. за ниско ниво на заплахата - „Трето ниво“ – наличната информация и събития предполагат оценка за ниска вероятност за извършване на терористичен акт;

2. за високо ниво на заплахата - „Второ ниво“ – значителен брой елементи на заплахата са оценени като налични в страната или в непосредствено съседство и е налице реален риск от извършване на терористичен акт;

3. за много високо ниво на заплахата - „Първо ниво“ – всички елементи на заплахата са налични в страната или в непосредствено съседство и е налице висок риск от извършване на терористичен акт.

Чл. 12. (1) За определяне нивото на готовност на компетентните органи за противодействие на тероризма, в зависимост от нивото на заплахата, се определят следните степени на готовност:

1. „Зелена степен“ - постоянна готовност;
2. „Жълта степен“ - предупреждение;
3. „Оранжева степен“ - повишена готовност;
4. „Червена степен“ - реагиране.

(2) Мерките, които се прилагат за отделните степени на готовност, са:

1. за „Зелена степен“ – превантивна дейност с цел намаляване на риска от извършване на терористичен акт;

2. за „Жълта степен“ – наблюдение на конкретни параметри на средата за сигурност и готовност за прилагане на допълнителни мерки за сигурност;

3. за „Оранжева степен“ – привеждане в действие на специфични мерки за сигурност;

4. за „Червена степен“ – незабавно въвеждане в действие на планове за противодействие на тероризма.

Чл. 13. В случай на заплаха от терористичен акт ръководителят на Националния оперативен щаб оценява нивото на заплаха и със заповед определя степента на готовност, в която следва да преминат министерства, ведомства, области, общини и обекти.

Чл. 14. (1) Плановете по чл. 10, т. 3 се изготвят на национално, областно и общинско ниво и съдържат мерки за:

1. оповестяване и информиране;

2. координиране на действията на компетентните държавни и местни органи;

3. реагиране и управление на силите и средствата за предотвратяване и пресичане на извършването на терористичен акт;

4. разпределението на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на предвидените мерки;

5. преодоляване на последиците при извършен терористичен акт.

(2) Областният управител организира разработването на областен план за противодействие на тероризма и го утвърждава след съгласуване с директорите на съответната териториална дирекция на ДАНС и съответната областна дирекция на МВР.

(3) Кметът организира разработването на общински план за противодействие на тероризма и го внася за приемане от общинския съвет след съгласуване с директорите на съответната териториална дирекция на ДАНС и на съответната областна дирекция на МВР.

(4) Плановете по чл. 8, т. 6, с изключение на плановете на Държавна агенция „Разузнаване“, Националната служба за охрана и служба „Военна информация“ към министъра на отбраната, се съгласуват от МВР и ДАНС.

(5) Ръководителите на стратегическите обекти, които са от значение за националната сигурност, изготвят планове за действие при заплаха от терористичен акт или при извършен терористичен акт, които се съгласуват с МВР и ДАНС, с изключение на плановете за стратегическите обекти на Държавна агенция „Разузнаване”, Националната служба за охрана и служба „Военна информация” към министъра на отбраната. В плановете задължително се включват мерки за информационна защита.

Чл. 15. (1) Собственици и ползватели на сгради и съоръжения за обществено обслужване, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, както и училища и детски градини от по-ниска категория разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма.

(2) Задължените субекти по ал. 1, минималните изисквания към мерките и редът за осъществяване на контрол се определят с наредба, издадена от министъра на вътрешните работи и председателя на ДАНС.

Чл. 16. (1) По отношение на лице, за което са налице данни, от които може да се направи обосновано предположение, че е свързано с подготовката на тероризъм, може да се прилагат превантивни мерки.

(2) Мярката по ал. 1 се взема с цел да се предотврати участието на лицето в тероризъм, както и да се предотврати опасността от извършване на терористичен акт.

Чл. 17. (1) Превантивните мерки са:

1. забрана за промяна на местоживеенето без разрешение;
2. забрана за напускане на страната без разрешение;
3. забрана за посещаване на определени места, райони и обекти без разрешение;
4. забрана за напускане на определено населено място без разрешение;
5. забрана за осъществяване на контакт с определени лица без разрешение;
6. периодично явяване в районно управление на МВР и подписване пред полицейски служител;
7. отнемане на паспорти или заместващи ги документи и забрана за издаване на нови.

(2) Периодичността на явяването по ал. 1, т. 6 се определя от органа, издал заповедта за прилагане на мярката, но не може да е по-голяма от веднъж седмично.

(3) Ръководителят на структурата, която осъществява контрола по изпълнение на мярката по ал. 1, т. 6, уведомява съответното структурно звено на ДАНС за всяко явяване или неявяване на лицето.

(4) Отнетите документи по ал. 1, т. 8 се съхраняват от органа, който контролира изпълнението на мярката, до отпадането ѝ, като за това незабавно се уведомява писмено съответната структура на Министерството на вътрешните работи, издала документа.

Чл. 18. (1) Превантивните мерки по чл. 17, ал. 1 се прилагат с мотивирана заповед на председателя на ДАНС или на главния секретар на МВР.

(2) Предложение за издаване на заповеди по ал. 1 могат да правят ръководителите на основни структури на МВР и ДАНС, осъществяващи оперативно-издирвателна дейност, като в него задължително се съдържат:

1. правното основание и целта, за която е необходимо прилагането на мярката;
2. данни за лицето, спрямо което да се прилагат мерките;
3. мерките, които е необходимо да бъдат прилагани;
4. предложение за срока на прилагане на мерките;
5. пълно и изчерпателно посочване на фактите и обстоятелствата за налагането на мярката;
6. предложение за осъществяването на контрол по изпълнението на мярката.

(3) Заповедта по ал. 1 задължително съдържа:

1. наименование на органа, който я издава;
2. данни за лицето, спрямо което се прилага мярката;
3. фактически и правни основания за издаване на заповедта;
4. мерките, които се прилагат;
5. органа, който ще контролира изпълнението на мярката;
6. срока, за който се прилага мярката, и мотиви, които да обосноват продължителността му;

7. пред кой орган и в какъв срок заповедта може да се обжалва;

8. дата на издаването и подпис на лицето, издало заповедта.

(4) Фактическите основания за прилагане на конкретна превантивна мярка, в случай че съдържат класифицирана информация, се посочват в отделен документ, изготвен от съответните длъжностни лица по реда на Закона за защита на класифицираната информация.

(5) Органът, издал заповедта по ал. 1, я изпраща по служебен път на органа, който е определен да контролира изпълнението на мярката.

Чл. 19. (1) Заповедите по чл. 18, ал. 1 подлежат на незабавно изпълнение и могат да се обжалват пред Върховния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Решението на Върховния административен съд е окончателно.

(2) Жалбата срещу заповед по ал. 1 не спира изпълнението ѝ.

Чл. 20. (1) Срокът за прилагане на превантивните мерки по чл. 17, ал. 1 е до 6 месеца.

(2) В случай на необходимост срокът по ал. 1 може да бъде продължен по реда на чл. 18, но с не повече от 3 месеца.

Чл. 21. (1) Органът, издал заповедта за прилагане на превантивната мярка, се произнася писмено и мотивирано в срок 24 часа по искане на лицето за:

1. разрешение по чл. 17, ал. 1, т. 1-5;

2. отмяна на мярката.

(2) Отказът подлежи на обжалване по реда на чл. 19.

(3) Когато съдът потвърди отказа за отмяна на мярката, ново искане в 3-месечен срок е недопустимо.

Чл. 22. (1) Прилагането на превантивната мярка се преустановява, когато:

1. срокът на мярката е изтекъл;

2. нуждата от мярката е отпаднала.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 съответният орган по чл. 18, ал. 1 издава заповед за отмяна на мярката.

(3) В случаите по ал. 1 органът, издал заповедта за прилагане на превантивната мярка служебно уведомява лицето, на което е наложена мярката, за преустановяването.

Чл. 23. (1) Спазването на прилаганите превантивни мерки се контролира от структурите на МВР и ДАНС съгласно посоченото в заповедта по чл. 18, ал. 1.

(2) Редът за осъществяване на взаимодействието между структурите, за упражняването на контрола и за съхранението и унищожаването на преписките по прилагането на превантивните мерки по чл. 17, ал. 1 се определя с наредба, издадена от министъра на вътрешните работи и председателя на ДАНС.

Чл. 24. Когато са налице данни, от които може да се направи обосновано предположение, че юридическо лице е свързано с подготовката, подпомагането или извършването на тероризъм, то може да бъде прекратено по ред, предвиден със закон.

Чл. 25. Народното събрание чрез постоянна комисия осъществява парламентарен контрол върху процедурите по налагане и прилагане на превантивните мерки по чл. 17.

Глава четвърта

ПРОВЕЖДАНЕ НА АНТИТЕРОРИСТИЧНА ОПЕРАЦИЯ. ИЗВЪНРЕДНО ПОЛОЖЕНИЕ

Раздел I

Провеждане на антитерористична операция

Чл. 26. (1) При наличие на данни за конкретна заплаха от терористичен акт или при извършен терористичен акт може да се проведе съответстваща на заплахата или акта антитерористична операция.

(2) Алинея 1 се прилага и в случаите на осъществяване на неразрешен достъп до компютърна система с цел извършване на терористичен акт.

(3) Ръководителят на Националния оперативен щаб незабавно уведомява министър-председателя, президента на републиката и председателя на Народното събрание за предприетите действия по ал. 1 и 2.

Чл. 27. (1) Антитерористичната операция се провежда със заповед на министъра на вътрешните работи, в която се определят ръководителят на операцията, границите на зоната на операцията, началото на операцията.

(2) Операцията по ал. 1 се прекратява със заповед на министъра на вътрешните работи, когато е отпаднала заплахата от терористичен акт или опасността за живота и здравето на хората в случай на извършен терористичен акт.

Чл. 28. (1) Ръководителят на антитерористичната операция:

1. осъществява общото ръководство на операцията;
2. със заповед назначава свой заместник и отговорни длъжностни лица;
3. определя състава на силите и средствата, необходими за провеждане на операцията;
4. определя обхвата на приложимите мерки и временни ограничения при провеждането на антитерористичната операция и органите, които ще ги прилагат;
5. създава временен оперативен щаб за координиране на действията на участниците в операцията на място, определя структурата и процедурите в оперативния щаб, както и непосредствените задачи на участващите в операцията;
6. издава разпореждания, които са задължителни за всички лица, включени в състава за изпълнение на операцията; когато разпорежданията са издадени устно, се съставя писмен протокол;
7. определя лицата за водене на преговори при задържане на заложници след решение на Националния оперативен щаб;
8. след приключване на операцията за противодействие на тероризма организира изготвянето на отчет и анализ за извършените в щаба дейности и го представя на ръководителя на Националния оперативен щаб;
9. изпълнява и други задачи и дейности, предвидени в плановете за противодействие на тероризма и в нормативните актове.

(2) Ръководителят на антитерористичната операция информира министъра на вътрешните работи за изпълнението на операцията.

Чл. 29. (1) В зоната на антитерористичната операция могат да се ограничават отделни права на гражданите чрез прилагане на мерки и временни ограничения по чл. 30.

(2) В зоната на антитерористичната операция всяко лице е длъжно:

1. да понесе ограниченията и да изпълни задълженията във връзка с мерките, приложени от органите по чл. 30, ал. 1;

2. да оказва съдействие, да не пречи и да не възпрепятства органите, участващи в операцията;

3. да предостави комуникационни, съобщителни и други технически средства;

4. да допусне влизането на органите, участващи в операцията и разполагането на специална техника, извършване на теренни преустройства, разчистване, отстраняване, унищожаване или повреждане на имущество, съоръжения и насаждения;

5. да предостави незабавно на органите, участващи в операцията, всяка известна му информация, свързана със заплахата от тероризъм или с извършения терористичен акт.

(3) Средствата за масово осведомяване при поискване от ръководителя на операцията или от определен от него служител предават незабавно и без изменение съдържанието и смисъла на информацията, необходима за осведомяването на обществеността. Информацията се предава безвъзмездно.

(4) Информацията, която се разпространява чрез средствата за масово осведомяване по време на антитерористична операция, не може да съдържа данни, разкриващи специални техники и тактики на операцията, самоличността на лицата, участващи в операцията, както и други данни, които могат да попречат на провеждането на операцията или да застрашат живота и здравето на хората и на лицата, които подпомагат извършването на операцията.

Чл. 30. (1) В зоната на антитерористичната операция органите на МВР, военнослужещите от въоръжените сили и определените по чл. 28, ал. 1, т. 4 компетентни органи имат право да прилагат следните мерки и временни ограничения:

1. проверка за самоличност на лицата;

2. задържане на лице при невъзможност да се установи самоличността му; при задържане от други органи се уведомяват полицейските органи на МВР и лицето им се предава;

3. задържане на лица, които възпрепятстват изпълнението на мерките при провеждането на операцията; при задържане от други органи се уведомяват полицейските органи на МВР и лицето им се предава;

4. доброволно или принудително извеждане на лица;

5. преместване на превозни средства;

6. усиляване на охраната на стратегически обекти от значение за националната сигурност и на обекти на критичната инфраструктура;

7. използване на превозни средства на организации, независимо чия собственост са, с изключение на превозните средства, ползващи се със специален статут по силата на международен договор, ратифициран и влязъл в сила за Република България, а в спешни случаи - и на превозни средства, принадлежащи на физически лица, за превозване на лица, нуждаещи се от спешна медицинска помощ в лечебните заведения за болнична помощ, както и за преследване на лица, когато забавянето може да застраши човешки живот или здраве;

8. спиране на производства и дейности, в които се използват взривни, радиоактивни, химически и биологично опасни вещества;

9. ползване или прекъсване на комуникационни връзки;

10. извеждане на лица, живеещи на територията, в която се провежда операцията, и настаняването им на безопасни места;

11. провеждане на санитарно-епидемиологични, ветеринарни и други мерки;

12. спиране или отклоняване на движението на превозни средства и пешеходци по улиците в определени участъци или в цялата зона;

13. осигуряване на достъп на лицата, участващи в операцията до жилищни, производствени и други сгради и помещения на физически и юридически лица;

14. проверка на физическите лица и техните вещи при влизане и излизане от зоната, в която се провежда операцията;

15. проверка на превозните средства и на превозваните в тях вещи, включително чрез използване на технически средства, при влизане и излизане от зоната, в която се провежда операцията;

16. ограничаване или забрана на носенето или продажбата на оръжия, боеприпаси, взривни вещества, пиротехнически изделия;

17. отстраняване на лица, осъществяващи частна охранителна дейност, и осъществяване на охранителната дейност от компетентните органи;

18. спиране на дейността на институциите в предучилищно, училищно и висше образование и в детските ясли;

19. прекратяване на митинги, събрания или манифестации, тържества, културни и спортни прояви, ритуали или религиозни обреди.

(2) Органите на МВР и военнослужещите от въоръжените сили, осъществяващи операцията, в зоната на операцията имат право:

1. да използват тактически действия и мерки по всяко време на денонощието с цел запазване живота на лицата, намиращи се в зоната на операцията;

2. да разгръщат незабавно център и да разполагат индивидуално оборудване за ядрена, химическа и бактериологична защита.

(3) В зоната на операцията се реализира независима автономна и защитена комуникационна свързаност, която да гарантира на участниците координираност и безопасност.

(4) В зоната на операцията доставчиците на информационни и телекомуникационни услуги са длъжни да управляват техническите си средства в съответствие с указания и препоръки, дадени от ръководителя на операцията.

(5) Технически и/или комуникационни средства в зоната на операцията, включително носителите на информацията, съдържаща се в тях, могат да се изземват, ограничават (физически, комуникационно или информационно) и/или да се унищожават при необходимост от предпазване на живота и здравето на населението или на длъжностни лица, участващи в операцията.

(6) Частните охранителни структури, изпълняващи охранителна дейност в зоната на операцията, изпълняват разпореждания на ръководителя на операцията или определено от него длъжностно лице.

(7) Предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги по разпореждане на компетентните органи, временно ограничават ползването на електронни съобщителни услуги от определен потребител.

Раздел II

Извънредно положение при извършен терористичен акт

Чл. 31. (1) При извършване на терористичен акт на територията на страната, от което са настъпили смърт или увреждане на здравето на мнозина, имуществени вреди или вреди за икономиката в особено големи размери, или значителни последици за околната среда, свързани със замърсяване на почвата, водата или въздуха с химически, биологически или радиоактивни вещества и материали, на цялата или на част от територията на страната, може да се обяви извънредно положение.

(2) Извънредното положение по този закон се обявява с решение на Народното събрание или с указ на президента по установения в конституцията ред.

(3) Обявяването на извънредно положение се оповестява чрез средствата за масово осведомяване.

(4) За начало на извънредното положение се приемат часът и денят на обявяването му, а за край - часът и денят на неговото отменяне.

(5) При обявено извънредно положение, освен мерките и ограниченията по чл. 30, с решение на Министерския съвет държавните органи и въоръжените сили могат:

1. да охраняват обекти, застрашени от тероризъм;
2. да ограничават или забраняват полети на граждански въздухоплавателни средства и да въвеждат особен режим на корабоплаване в териториалното море и вътрешните морски води на страната;
3. да забраняват преминаването през държавната граница на Република България;
4. да ограничават движението по основни пътни артерии;
5. да ограничават движението на железопътния транспорт и да установяват контрол върху пътниците и товарите;
6. да ограничават свободното придвижване и да установяват контрол върху гражданите и превозните средства;
7. да контролират обектите от критичната инфраструктура на страната;
8. да ограничават или забраняват достъпа до държавни учреждения;
9. да забраняват провеждането на събрания, митинги и манифестации.

Чл. 32. (1) При обявяване на извънредно положение по реда на чл. 31 предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги:

1. осигуряват възможност за осъществяване на електронни съобщения;

2. осигуряват на компетентните органи достъп до мрежата и/или предоставяните услуги, както и възможност за безвъзмездно ползване на електронни съобщения чрез мрежата;

3. временно прекъсват работата на електронните съобщителни мрежи по разпореждане на компетентните органи.

(2) Предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, използват и поддържат в готовност електронните съобщителни мрежи за осигуряване на електронни съобщения.

(3) Условието и редът за осигуряване на електронни съобщения при обявяване на режим извънредно положение по смисъла на този закон се определят от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията съгласувано със съответните компетентни органи.

Глава пета

ФИНАНСОВО-РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ. ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ЗА ВРЕДИ

Чл. 33. (1) За осигуряване изпълнението на задачи във връзка с противодействие на тероризма МВР, ДАНС и Министерството на отбраната изграждат и поддържат необходимите за целта материални средства.

(2) Разходите, извършени от органите по чл. 3, ал. 1 за допълнително привлечените сили и средства при провеждане на антитерористична операция или при обявено извънредно положение, се възстановяват от държавния бюджет.

(3) Финансовите средства за осигуряване на дейностите по ал. 1 и 2 се предвиждат в централния бюджет със закона за държавния бюджет за съответната година и се предоставят с акт на Министерския съвет по предложение на съответния първостепенен разпоредител с бюджет.

Чл. 34. (1) Всяко лице, с изключение на подготвящите, извършващите или извършилите тероризъм и подбудителите и помагачите, има право на обезщетение за реално причинени имуществени вреди при или по повод извършване на нормативно установените действия по този закон за предотвратяване и пресичане на заплахата от терористичен акт или за преодоляване на последиците от терористичен акт.

(2) Финансовите средства за обезщетенията по ал. 1 се предвиждат в централния бюджет със закона за държавния бюджет за съответната година и се предоставят с акт на Министерския съвет.

(3) Условието и редът за предоставяне на обезщетение по ал. 1 се определят с постановление на Министерския съвет.

Глава шеста

КОНТРОЛ И АДМИНИСТРАТИВНО-НАКАЗАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Раздел I

Контрол

Чл. 35. (1) Контролът за изпълнение на задълженията по този закон се осъществява от определени от министъра на вътрешните работи, от министъра на отбраната и от председателя на ДАНС органи.

(2) Органите по ал. 1 извършват проверка в обектите по чл. 15, ал. 1 след писмено уведомяване на ръководителя на съответния обект.

(3) Ръководителите на обектите, подлежащи на проверка, са длъжни да осигурят достъп на органите по ал. 1 и да им оказват съдействие при изпълнение на служебните им задължения.

Чл. 36. (1) При извършване на проверка органите по чл. 35, ал. 1 са длъжни:

1. да се легитимират със служебна карта и заповед за извършване на проверката;
2. да отразяват точно резултатите от проверката;
3. да не разпространяват информация, станала им известна при или по повод извършване на проверката.

(2) При извършване на проверката длъжностните лица имат право да изискват документи, сведения и справки.

(3) За извършената проверка се съставя протокол.

Чл. 37. (1) За предотвратяване и преустановяване на нарушенията, както и за предотвратяване и отстраняване на негативните последици от тях органите по чл. 35, ал. 1 могат да дават задължителни разпореждания за предотвратяване на нарушения по този закон, като разпорежданията подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Разпорежданията по ал. 1 подлежат на незабавно изпълнение, освен ако съдът не постанови друго.

Раздел II

Контрол и административнонаказателна дейност

Чл. 38. (1) Който наруши този закон, наложените мерки и ограничения или не изпълни разпореждане на орган на власт, издадено по този закон, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 3000 до 10 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) Длъжностно лице, което не изпълни задължение, възложено му с този закон или с издаден въз основа на него подзаконов нормативен акт, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 39. (1) Актовете за установяване на нарушения по този закон се съставят от органите по чл. 35, ал. 1.

(2) Наказателните постановления се издават от министъра на вътрешните работи, от министъра на отбраната и от председателя на ДАНС или от оправомощени от тях длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Тероризъм“ е всяко деяние по чл. 108а, ал. 1 от Наказателния кодекс с цел да се създаде смут и страх в населението или да се заплаши, или да се принуди орган на властта, представител на обществеността или представител на чужда държава или на международна организация да извърши или да пропусне нещо в кръга на неговите функции, както и деянията по чл. 108а, ал. 2-4, ал. 6 и 7, чл. 109, чл. 110, ал. 1, предложение шесто, чл. 110, ал. 2, чл. 308, ал. 3, т. 1 и чл. 320, ал. 2 от Наказателния кодекс.

2. „Терористичен акт“ е предизвикване на взрив, извършване на палеж, замърсяване на околната среда или други действия, които застрашават населението или създават опасност за живота или здравето на човек, причиняване на значителни имуществени вреди или настъпване на други тежки последици, вземане на заложници, както и заплахата да се предприемат такива действия с цел да се създаде смут и страх в населението или да се заплаши, или да се принуди орган на властта, представител на обществеността или представител на чужда държава или на международна организация да извърши или да пропусне нещо в кръга на неговите функции.

3. „Антитерористична операция“ са съгласувани по цел, време, място и задачи действия, провеждани под единно ръководство за предотвратяване и/или пресичане на терористичен акт или за преодоляване на последиците от извършен терористичен акт.

4. „Граница на зона на операция“ е териториален обхват от наземно, водно или въздушно пространство на Република България, включително намиращите се на територията му сгради, съоръжения, превозни средства, плавателни съдове или въздухоплавателни средства, в рамките на които се извършва антитерористичната операция.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (1) Наредбата по чл. 15, ал. 2 се издава в срок до 6 месеца от влизането в сила на закона.

(2) Мерките по чл. 15, ал. 1 се изготвят от задължените лица в срок до 4 месеца от влизането в сила на наредбата по ал. 1.

§ 3. В Закона за българското гражданство (обн., ДВ, бр. 136 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 41 от 2001 г., бр. 54 от 2002 г., бр. 52 и 109 от 2007 г., бр. 74 и 82 от 2009 г., бр. 33 от 2010 г., бр. 11 и 21 от 2012 г., бр. 16, 66, 68 и 108 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 14 и 22 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 22 ал. 2 се изменя така:

„(2) Отменянето на натурализацията е допустима само до изтичане на 10 години от придобиване на българското гражданство освен в случаите, когато данните и фактите по ал. 1, т. 1 и 2 се отнасят до участие на лицето в тероризъм, и при условие че лицето не остава без гражданство.”

2. В чл. 35:

а) в ал. 1 се създава т. 7:

„7. един месец - по предложенията за отменяне на натурализацията или за лишаване от българско гражданство, когато данните и фактите по чл. 22, ал. 1, т. 1 и 2 се отнасят до участие на лицето в тероризъм или влязлата в сила присъда е за престъпления по чл. 108а, чл. 109, чл. 110, ал. 1, предложение шесто, чл. 110, ал. 2, чл. 308, ал. 3, т. 1 и чл. 320, ал. 2 от Наказателния кодекс.”;

б) в ал. 3 се създава т. 6:

„6. по ал. 1, т. 7 - не по-късно от 20 дни преди изтичането на срока - за Министерството на вътрешните работи, съответно 10 дни преди изтичането на срока - за Държавна агенция „Национална сигурност”.”

§ 4. В Закона за Държавна агенция „Национална сигурност” (обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 69 и 94 от 2008 г., бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16, 80 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 100 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15, 30, 52, 65 и 71 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 24 и 61 от 2015 г. и бр. 15 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3 се създават ал. 5 и 6:

„(5) Взаимодействието между Държавна агенция „Национална сигурност” и Министерството на вътрешните работи се осъществява по ред, определен в инструкцията, издадена от министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция „Национална сигурност”.

(6) Взаимодействието между Държавна агенция „Национална сигурност” и други държавни органи и организации може да се осъществява въз основа на съвместни инструкции.”

2. В чл. 20:

а) в ал. 1:

аа) създава се нова т. 16:

„16. осъществяване на контролирани доставки и доверителни сделки;”

бб) създава се нова т. 19:

„19. използване на документи за самоличност с променени основни данни на служители под прикритие;”

вв) точка 20 се изменя така:

„20. създаване и използване на юридически лица с нестопанска цел или на търговски дружества при условия и по ред, установени със закон, за прикритие на дейността на служител под прикритие или при провеждане на операции под прикритие по т. 16.”;

б) създава се ал. 3:

„(3) Дейността по ал. 1, т. 20 се осъществява при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.”

3. В чл. 123, ал. 2 се създава нова т. 3:

„3. задържат лица, за които имат данни, че са извършили описаните в чл. 4, ал. 1, т. 11 и 13 посегателства, осъществяващи състав на престъпление;”

4. Създава се чл. 124б:

„Чл. 124б. (1) Органите на агенцията могат да задържат за срок до 24 часа лице, за което има данни, че е извършило престъпление, свързано с някоя от дейностите по чл. 4, ал. 1, т. 11 и 13.

(2) За задържането по ал. 1 се издава писмена заповед за задържане, в която се посочват:

1. името, длъжността и местоработата на органа, издал заповедта;
2. фактическите и правните основания за задържането;
3. данни, индивидуализиращи задържаното лице;
4. датата и часът на задържането;
5. ограничаването на правата на лицето по ал. 6;
6. правото му:

- а) да обжалва пред съда законността на задържането;
- б) на адвокатска защита от момента на задържането;
- в) на медицинска помощ;
- г) на телефонно обаждане, с което да съобщи за своето задържане;
- д) да се свърже с консулските власти на съответната държава, в случай че не е български гражданин;
- е) да ползва преводач, в случай че не разбира български език.

(3) Задържаното лице попълва декларация, че е запознато с правата си, както и за намерението си да упражни или да не упражни правата си по ал. 2, т. 6, букви „б“-„е“. Заповедта се подписва от органа и от задържаното лице. Отказът или невъзможността на задържаното лице да подпише заповедта се удостоверява с подписа на един свидетел.

(4) Заповедта за задържане се вписва в специален регистър.

(5) Копие от заповедта се връчва на задържаното лице срещу подпис.

(6) На задържаното лице не могат да му бъдат ограничавани други права освен правото на свободно придвижване.

(7) Когато задържаното лице не владее български език, то незабавно се информира за основанията за задържането му на разбираем за него език.

(8) От момента на задържането му лицето има право на защитник.

(9) За задържането съответният орган е длъжен незабавно да уведоми лице, посочено от задържания.

(10) Задържаното лице може да бъде настанено в помещение за настаняване на задържани лица в структурите на Министерството на вътрешните работи и спрямо него могат да се вземат мерки за лична сигурност, ако поведението му и целите на задържането налагат това, за което се издава писмена заповед.

(11) Конвоирането на задържаното лице до помещенията за настаняване на задържани лица се осъществява от полицейските органи на Министерството на вътрешните работи по реда, предвиден в инструкцията по чл. 3, ал. 5.

(12) Задържаното лице има право да обжалва пред съда законността на задържането. Съдът се произнася по жалбата незабавно.

(13) За отвеждане на задържаното лице в определеното за настаняване на задържани лица място органите на агенцията издават писмена заповед.

(14) Органите на агенцията са длъжни незабавно да освободят лицето, когато основанийето за задържането е отпаднало.”

5. Създава се чл. 125б:

„Чл. 125б. (1) В случаите по чл. 124б и 125 органите на агенцията могат да извършват обиск на лице.

(2) Обиск може да бъде извършен само от лице, което принадлежи към пола на обисквания, и по начин, който не уронва неговата чест и достойнство.

(3) За всеки извършен обиск органът на агенцията съставя протокол.

(4) Протоколът по ал. 3 се подписва от органа на агенцията, от един свидетел и от съответното лице, на което се предоставя екземпляр от него.”

6. Създава се чл. 125в:

„Чл. 125в. (1) За осъществяване на дейностите по чл. 4, ал. 1, т. 11 и 13 органите на агенцията могат да провеждат интервю с незаконно влезли на територията на страната чужденци или пребиваващи без законово основание на територията на страната чужденци.

(2) За провеждането на интервюто се съставя протокол.

(3) На интервюто може да се прави звукозапис и видеозапис, което се отразява в протокола по ал. 2. При започване на интервюто чужденецът се уведомява за осъществяването на аудио- или аудио-визуално записване.

(4) Интервюто се провежда с участието на преводач на разбираем за чужденеца език. Когато чужденецът е глух, нем или глухоням, интервюто се провежда с участието на тълковник.

(5) Протоколът се прочита на чужденеца и се подписва от него, от преводача, съответно от тълковника, и от интервюиращия орган. Отказът на чужденеца да подпише протокола от интервюто се удостоверява с подписите на двама свидетели.”

7. В чл. 128 ал. 2 и 3 се отменят.

8. Създава се чл. 128а:

„Чл. 128а. (1) Органите на агенцията могат да призовават в служебните помещения граждани за изпълнение на определените им с този закон правомощия.

(2) Органите на агенцията писмено уведомяват гражданите за призоваването. В съобщението изрично се посочват целта на призоваването, часът и мястото на явяване.

(3) В неотложни случаи призоваването може да се извършва по телефон, телекс или факс. Призоваването по телефон или факс се удостоверява писмено от длъжностното лице, което го е извършило, а по телекс - с писмено потвърждаване за полученото съобщение.

(4) За призоваването задължително се изготвя протокол.”

9. Създава се чл. 133а:

„Чл. 133а. (1) Който без уважителни причини не се яви в местата по чл. 128а, ал. 1, след като е редовно призован, се наказва с глоба до 300 лв.

(2) При повторно неявяване без уважителни причини се налага глоба в двоен размер.”

§ 5. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 74, 82, 93 и 99 от 2009 г., бр. 16, 88, 98 и 101 от 2010 г., бр. 23, 48, 99 и 100 от 2011 г., бр. 20, 33 и 38 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 1 и 98 от 2014 г., бр. 14, 24, 61, 79 и 88 от 2015 г. и бр. 13, 17 и 50 от 2016 г.), в чл. 57 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 2 думите „пресичане на терористични действия” се заменят с „противодействие на тероризма и в преодоляване на последиците от тероризъм”.

2. В ал. 2, накрая се добавя „и със Закона за противодействие на тероризма.”

§ 6. В Закона за убежището и бежанците (обн., ДВ, бр. 54 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 31 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 52 и 109 от 2007 г., бр. 82 от 2009 г., бр. 39 от 2011 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 80 и 101 от 2015 г. и бр. 33 от 2016 г.), в чл. 78 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 6:

„(6) Когато новите данни, даващи основание за отнемане или прекратяване на международната закрила, съдържат сериозни основания да се предполага, че чужденецът е бил съпричастен или е съпричастен към тероризъм, срокът за вземане на решението от председателя на Държавната агенция за бежанците е до един месец от образуване на производството.”

2. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

§ 7. В Закона за чужденците в Република България (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 37 и 103 от 2003 г., бр. 37 и 70 от 2004 г., бр. 11, 63 и 88 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 11, 29, 52, 63 и 109 от 2007 г., бр. 13, 26, 28 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 36, 74, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 9 и 43 от 2011 г., бр. 21 и 44 от 2012 г., бр. 16, 23, 52, 68, 70 и 108 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г. и бр. 15 и 33 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се чл. 20б:

„Чл. 20б. (1) Органите за граничен контрол и службите за административен контрол на чужденците могат да провеждат интервю с влезлите на територията на Република България чужденци с цел осъществяване на контролна дейност.

(2) За интервюто се изготвя протокол.

(3) Интервю може да се провежда и от други органи по ред, предвиден в закон.”

2. В чл. 28 се създава нова ал. 2:

„(2) Чужденец, влязъл на територията на Република България, е длъжен в 3-дневен срок след влизането си в страната писмено да декларира адреса, на който пребивава, пред службата за административен контрол на чужденците или в районното полицейско управление на Министерството на вътрешните работи по местопребиваването си, като съобщава своите имена, дата на раждане, гражданство, номер и серия на документа за самоличност.”

3. Създава се чл. 50а:

„Чл. 50а. Чужденец, който не изпълни задължението си по чл. 28, ал. 2, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв.”

§ 8. В Закона за юридическите лица с нестопанска цел (обн., ДВ, бр. 81 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 41 и 98 от 2001 г., бр. 25 и 120 от 2002 г., бр. 42, 102 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 38, 79 и 105 от 2006 г. и бр. 42 от 2009 г.), в чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 3:

а) създава се нова буква „в”:

„в) е включено в списъка по чл. 5 от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма или има данни, че осъществява дейност за подпомагане на тероризма;”

б) досегашната буква „в” става буква „г”.

2. В ал. 2 след цифрата „3” се поставя запетая и се добавя „букви „а”, „б” и „г”.

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) Решението по ал. 1, т. 3, буква „в” се постановява по иск на главния прокурор на Република България.”

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея накрая се поставя запетая и се добавя „освен в случаите по ал. 1, т. 3, буква „в”.

5. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея след думите „ал. 2” се добавя „или ал. 3”.

§ 9. В Закона за специалните разузнавателни средства (обн., ДВ, бр. 95 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 70 от 1999 г., бр. 49 от 2000 г., бр. 17 от 2003 г., бр. 86 от 2005 г., бр. 45 и 82 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 43 и 109 от 2008 г., бр. 88, 93 и 103 от 2009 г., бр. 32 и 88 от 2010 г., бр. 1 и 13 от 2011 г., бр. 44 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 111 от 2013 г., бр. 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 42, 56, 74 и 79 от 2015 г. и бр. 39 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3, ал. 1 след думите „чл. 308, ал. 2, 3 и 5, изречение второ” се поставя запетая и се добавя „чл. 320, ал. 2”.

2. В чл. 10в след думите „Закона за отбраната и въоръжените сили” се поставя запетая и се добавя „Закона за Държавна агенция „Национална сигурност”, Закона за военното разузнаване”.

3. В чл. 13:

а) създава се нова ал. 4:

„(4) Искането за използване на специални разузнавателни средства за предотвратяване на престъпления по чл. 108а, чл. 109, чл. 110, ал. 1, предложение шесто, чл. 110, ал. 2, чл. 308, ал. 3, т. 1 и чл. 320, ал. 2 от Наказателния кодекс се подава от главния прокурор на Република България, председателя на Държавна агенция „Национална сигурност”, председателя на Държавна агенция „Разузнаване”, директора на служба „Военна информация” или оправомощени техни заместници и от главния секретар на Министерството на вътрешните работи.”;

б) досегашната ал. 4 става ал. 5;

в) досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „ал. 1, 2 и 3” се заменят с „ал. 1-4”.

4. В чл. 14 се създава ал. 3:

„(3) В случаите по чл. 13, ал. 4 искането за използване на специални разузнавателни средства съдържа информацията относно:

1. посочване на фактите и обстоятелствата, даващи основание да се предполага, че се подготвя, извършва или е извършено тежко умишлено престъпление по чл. 108а, чл. 109, чл. 110, ал. 1, предложение шесто, чл. 110, ал. 2 и чл. 308, ал. 3, т. 1 и чл. 320, ал. 2 от Наказателния кодекс;

2. установъчни данни на лицата или обектите, спрямо които ще се използват – когато тези данни са налични;

3. срока, за който се иска ползването;

4. оперативните способности, които следва да се приложат;

5. оправомощеното длъжностно лице, което да бъде уведомявано за получените резултати.”

5. В чл. 15:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) Органите по чл. 13, ал. 4 предоставят искането до председателя на Специализирания наказателен съд или оправомощен от него заместник-председател, който в срок до 24 часа от постъпването му дава писмено разрешение или отказва използването на специални разузнавателни средства.”;

б) досегашната ал. 2 става ал. 3.

6. В чл. 21:

а) в ал. 1, т. 2 думите „шест месеца” се заменят с „две години”;

б) в ал. 2, т. 2 думите „дванадесет месеца” се заменят с „три години”.

7. В чл. 32 след думите „доказване на престъпления” се добавя „и за защита на националната сигурност”.

§ 10. В Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г., бр. 17, 35, 37, 42, 45, 82, 89 и 93 от 2009 г., бр. 12, 17, 27 и 97 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 38, 44 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27, 28, 52, 66 и 70 от 2013 г., бр. 11, 53, 61 и 98 от 2014 г., бр. 14, 23, 24, 29, 61 и 79 от 2015 г. и бр. 50 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се чл. 138г:

„Чл. 138г. Предприятията, предоставящи обществени телефонни услуги чрез фиксирани и/или мобилни наземни мрежи, нямат право да регистрират и/или да активират на името на един потребител повече от 10 телефонни номера, чрез които се предоставят предплатени телефонни услуги.”

2. В чл. 251г:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) Разрешението по ал. 1 се издава в срок до 24 часа от постъпване на мотивираното писмено искане, когато данните по чл. 251б, ал. 1 са необходими за предотвратяване и разкриване на престъпления по чл. 108а, чл. 109, чл. 110, ал. 1, предложение шесто, чл. 110, ал. 2, чл. 308, ал. 3, т. 1 и чл. 320, ал. 2 от Наказателния кодекс.”;

б) досегашните ал. 2-5 стават съответно ал. 3-6.

3. Създава се чл. 251г¹:

„Чл. 251г¹. (1) В случаите на непосредствена опасност от извършване на престъпление по чл. 108а, чл. 109, чл. 110, ал. 1, предложение шесто, чл. 110, ал. 2, чл. 308, ал. 3, т. 1 и чл. 320, ал. 2 от Наказателния кодекс предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, предоставят незабавен достъп до данните по чл. 251б, ал. 1 въз основа на искане на съответния ръководител на структурите по чл. 251в, ал. 1.”

(2) Искането по ал. 1 задължително съдържа:

1. правното основание за предоставяне на достъпа;
2. данните, които следва да се отразят в справката;
3. периода, който да обхваща справката;
4. определеното длъжностно лице, на което да се предоставят данните.

(3) Ръководителите на структурите по чл. 251в, ал. 1 уведомяват незабавно органа по чл. 251г, ал. 1 или 3 за осъществения достъп, прилагат искането и излагат мотиви.

(4) Данните по чл. 251б, ал. 1, предоставени по реда на ал. 1, се унищожават незабавно от структурите по чл. 251в, ал. 1, ако в срок от 24 часа бъде постановен отказ от органа по чл. 251г, ал. 1 или 3, за което се уведомява незабавно предприятието, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

(5) В случаите по ал. 1-3 с разпореждането на органа по чл. 251г, ал. 1 или 3 се потвърждават извършените действия до момента.”

4. В чл. 251д навсякъде след думите „251з, ал. 2” се добавя „и на искането по чл. 251г¹, ал. 1”.

5. В чл. 251е:

а) в ал. 1 навсякъде след думите „разпореждане за достъп” се добавя „или искане по чл. 251г¹, ал. 1”;

б) в ал. 2:

аа) в изречение първо думите „чл. 251г, ал. 3, т. 3” се заменят с „чл. 251г, ал. 4, т. 3”;

бб) създава се изречение трето:

„В случаите по чл. 251г¹, ал. 1 данните по чл. 251б, ал. 1 се изпращат незабавно след постъпване в предприятието на искането за достъп.”;

в) в ал. 4 след думите „в разпореждането” се добавя „или в искането по чл. 251г¹, ал. 1”;

г) в ал. 5 след думите „разпореждането на съдията” се добавя „или искането по чл. 251г¹, ал. 1”.

6. В чл. 251ж:

а) в ал. 2 думите „чл. 251г, ал. 4” се заменят с „чл. 251г, ал. 5”;

б) създава се ал. 3:

„(3) В случаите по чл. 251г¹, ал. 4 справка по чл. 251е, ал. 1, независимо дали представлява класифицирана информация, се унищожават незабавно от тричленна комисия в състав, определен от ръководителите на структурите по чл. 251в, ал. 1, за което се изготвя протокол. Протоколът се изпраща незабавно на председателя на съответния съд и се вписва в регистъра по чл. 251г, ал. 5.”

7. В чл. 261а, ал. 4, т. 1 думите „чл. 251г, ал. 5” се заменят с „чл. 251г, ал. 6”.

8. В чл. 261б, ал. 6 думите „чл. 251г, ал. 5” се заменят с „чл. 251г, ал. 6”.

9. В чл. 301, ал. 3 след думите „Закона за Държавна агенция „Национална сигурност” се поставя запетая и се добавя „по чл. 5 и 7 от Закона за военната полиция”, а след думите „на Държавна агенция „Национална сигурност” се поставя запетая и се добавя „на служба „Военна полиция”.

§ 11. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 98 и 107 от 2014 г. и бр. 14, 24, 56 и 61 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 97 се изменя така:

„Чл. 97. (1) При осъществяване на дейността по чл. 6, ал. 1, т. 1 полицейските органи могат да заемат длъжности на прикритие в държавната администрация и юридически лица или служители на тези структури могат да станат служители на прикритие на МВР след назначаването им на служба в министерството.

(2) Служителите на прикритие са служители на МВР с особен статут, които имат правата и задълженията, предвидени в този закон и в съответния закон, приложим за заеманата длъжност по прикриващото правоотношение, осъществяват дейността си при спазване принципите на законност и конспиративност и по начин, който не застрашава прикриването.

(3) За служителите на прикритие не се прилагат изискванията за несъвместимост по други закони, с изключение на законите, уреждащи устройството и дейността на службите за сигурност и за обществен ред.

(4) Редът и условията за използване на служители на прикритие се уреждат с наредба на Министерския съвет.“

2. В чл. 226:

а) в ал. 1, т. 7 се създава буква „к“:

„к) неефективност при изпълнение на заеманата длъжност на прикритие - за служители от структури по чл. 97, ал. 1, които са станали служители на прикритие на МВР след назначаването им на служба в министерството.“;

б) създава се ал. 8:

„(8) На служителя не се предлага друга длъжност и не се отправя предизвестие по чл. 228 при прекратяване на служебното правоотношение в случаите по ал. 1, т. 7, буква „к“.“

3. В чл. 229 думите „буква „а“ се заменят с „букви „а“ и „к“.

4. В чл. 234, ал. 7 думите „букви „а“, „д“ и „з“ се заменят с „букви „а“, „д“, „з“ и „к“.

§ 12. (1) Потребителите по Закона за електронните съобщения, на чието име са регистрирани и/или активирани повече от 10 телефонни номера, чрез които се предоставят предплатени телефонни услуги, имат право в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон да заявят пред предприятието по чл. 138г от Закона за електронните съобщения кои телефонни номера ще продължат да ползват.

(2) В случай че потребители не упражняват правото си в срок, предприятията по чл. 138г от Закона за електронните съобщения са длъжни да деактивират (закрият) всички регистрирани и/или активирани на името на съответния потребител телефонни номера, чрез които се предоставят предплатени телефонни услуги.

§ 13. (1) Предприятията по чл. 138г от Закона за електронните съобщения са длъжни да информират потребителите си на предплатени телефонни услуги за правото им по § 12, както и за последиците от неупражняването му.

(2) Информационната кампания на предприятията по чл. 138г от Закона за електронните съобщения се провежда в 4-месечен срок от влизането в сила на този закон чрез:

1. кратко текстово съобщение или телефонно обаждане и страницата на предприятието в интернет – за предприятията, предоставящи обществени телефонни услуги чрез мобилни наземни мрежи;

2. телефонно обаждане и страницата на предприятието в интернет - за предприятията, предоставящи обществени телефонни услуги чрез фиксирани мрежи.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на 2016 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Щецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за противодействие на тероризма

Тероризмът е едно от най-сериозните посегателства върху всеобщите ценности на човешко достойнство, свобода, равенство и солидарност, зачитане на правата на човека и основните свободи и е едно от най-сериозните нарушения на принципите на демокрацията и правовата държава.

През последните години терористичната заплаха се разрасна и промени. Нападенията, извършени на европейска територия през 2014, 2015 и 2016 г. са доказателство, че този риск може да се превърне в реалност, което налага реакцията на всяка една държава с оглед на адаптиране към заплахите. Терористичният акт, осъществен на 18 юли 2012 г. на летището в Бургас, постави Република България във фокуса на вниманието на световната общественост. Участието на страната в световната антитерористична коалиция поражда допълнителни рискове и заплахи за Република България, като потенциален обект на тероризъм.

Във връзка с горното е изготвен предложеният проект на Закон за противодействие на тероризма. Предвид значението на реакцията срещу тероризма, отчитайки, че противодействието на тероризма се осъществява от множество държавни органи, и с цел създаване на ефективен механизъм за противодействие на тероризма е възприет подходът за уреждане на материята в специален закон.

Предложеният проект на закон включва разпоредби за адекватно реагиране на променящите се терористични заплахи. Тези дейности спомагат за понижаване на риска от тероризъм. Противодействието на тероризма се осъществява с цел превенция чрез установяване и отстраняване на причините и условията, способстващи извършването на тероризъм, разработване на механизми и индикатори за идентифициране, наблюдение и оценка на рисковете, минимизиране и/или ликвидиране на последствията от тероризъм и предотвратяване, пресичане, разкриване и разследване на тероризъм.

Крайната цел на противодействието на тероризма е защитата на основните права на гражданите, по-специално правото на живот и правото на физическа и психическа неприкосновеност. В проекта е отчетено спазването на задълженията, свързани с основните права. Всяко ограничаване на упражняването на основните права и свободи е предмет на условията,

определени в член 52, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския Съюз, т.е. подлежи на спазването на принципа на пропорционалност по отношение на легитимната цел да се посрещнат признати от ЕС цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора и трябва да бъде предвидено в закон и да зачита основното съдържание на същите права и свободи.

Предлага се въвеждането на задължение за собственици и ползватели на сгради и съоръжения за обществено обслужване, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, както и в училища и детски градини от по-ниска категория да разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, което е важен механизъм за превенция по отношение на местата с концентрация на голям брой хора.

Прилагането на целенасочени мерки за защита на гражданите и на обектите от критичната инфраструктура от тероризъм може да способства за предотвратяването на тероризъм, за провеждането на ефективни спасителни действия, както и за действия по разследването и разкриването на извършителите при осъществена терористична атака.

Проектът предвижда приемането от Министерския съвет на Национален план за противодействие на тероризма, с който се създава организация за оповестяване и информирание, координиране на действията на компетентните органи на изпълнителната и местната власт, реагиране и управление на силите и средствата на органите на изпълнителната и местната власт за предотвратяване и пресичане на извършването на тероризъм, разпределението на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на предвидените мерки и за преодоляване на последствията при извършен тероризъм. Разработването на система от планове за реакция при заплахата и овладяване на последствията от тероризъм гарантира подготовката на държавата за противодействие.

В проекта са посочени критериите за определяне на съответните нива на заплахата, както и мерките, които се прилагат за отделните степени на готовност. Предвидено е, че министъра на вътрешните работи със заповед определя нивото на заплахата и степента на готовност, в която следва да преминат министерства, ведомства, области, общини и обекти.

Предложени са превантивни мерки, които да се вземат, когато са налице данни, от които може да са направени обосновани предположения, че лице е свързано с подготовката на тероризъм. Съгласно проекта превантивните мерки ще се налагат от председателя на Държавна агенция

„Национална сигурност“ или от главния секретар на МВР. Включените превантивни мерки са: забрана за промяна на местоживеенето без разрешение; забрана за напускане на страната без разрешение; забрана за посещаване на определени места, райони и обекти; забрана за напускане на определено населено място без разрешение; забрана за осъществяване на контакт с определени лица; периодично явяване в районно управление на Министерството на вътрешните работи; отнемане на паспорти и заместващи ги документи и забрана за издаване на нови. Предвидено е превантивните мерки да се налагат за срок до 6 месеца.

Проектът предвижда, когато са налице данни, от които може да се направи обосновано предположение, че юридическо лице е свързано с подготовката, подпомагането или извършването на тероризъм, то да може да бъде прекратено по ред, предвиден със закон.

Законопроектът предлага регламентация за провеждането на антитерористична операция, при наличие на данни за конкретна заплаха от терористичен акт или при извършен терористичен акт. При провеждането на такава операция се прилагат временни мерки и ограничения по отношение на права и свободи.

Също така се предлага, при извършване на тероризъм на територията на Република България, от което са настъпили смърт или увреждане на здравето на мнозина, имуществени вреди или вреди за икономиката в особено големи размери, или значителни последици за околната среда, свързани със замърсяване на почвата, водата или въздуха с химически, биологически или радиоактивни вещества и материали, на цялата или на част от територията на страната да може да се обявява извънредно положение с произтичащите от това необходими ограничения на права и свободи.

Регламентирано е участието на въоръжените сили в предотвратяване на тероризъм и в преодоляване на последствията от тероризъм, като е предвидено при участие в тази дейност въоръжените сили да имат правомощията по чл. 70, 72, 80, 81, 83, 85 и 87 от Закона за Министерството на вътрешните работи.

Предвидено е обезщетяване за физическите и юридическите лица за реално причинени имуществени вреди при или по повод извършване на нормативно установените действия за предотвратяване и пресичане на заплаха от тероризъм или за преодоляване на последствията от тероризъм.

Проектът предвижда, че финансовите средства за осигуряване на дейностите за изпълнение на задачи във връзка с противодействие на тероризма и за допълнително привлечените сили и средства при провеждане на антитерористична операция или при обявено извънредно положение се предвиждат в централния бюджет със Закона за държавния бюджет за съответната година и се предоставят с акт на Министерския съвет по предложение на съответния първостепенен разпоредител с бюджет.

В Преходните и заключителните разпоредби са предвидени изменения в други закони, целящи създаване на ефективен механизъм за осъществяване на дейностите по противодействие на тероризма от компетентните органи.

С промените в Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ за ефективното осъществяване на функциите по предотвратяване и разкриване на тероризъм и свързаните с него престъпления е предвидено възстановяването на правомощието на Агенцията за използване на служители под прикритие. Като мярка за противодействие на тероризма и свързаните с него престъпления в Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ се предвиждат и правомощия на органите на Агенцията да провеждат интервюта с незаконно влезли на територията на страната чужденци или пребиваващи на територията на страната чужденци без законово основание, да задържат лица и да извършват обиск на задържани лица.

Предложените промени в Закона за специалните разузнавателни средства целят създаване на специален ред за използване и прилагане и контрол върху използването на специалните разузнавателни средства и получените чрез тях резултати по отношение на тероризма с цел осигуряване на възможности за ефективно противодействие на това тежко престъпление.

С промяната на чл. 21 от закона се цели удължаването на сроковете за прилагане на специални разузнавателни средства по отношение на дейности, свързани със защитата на националната сигурност в случаите на предотвратяване на тежки умишлени престъпления по глава първа от Особената част на Наказателния кодекс с оглед спецификата на извършване на посочената група престъпления.

За целите на противодействието на престъпността, предотвратяването на терористични действия и ограничаване на нелегалната миграция, в Закона за Министерството на вътрешните работи се създава правна възможност служители в държавни органи, организации и юридически лица да могат да стават служители на прикритие на Министерството на

вътрешните работи след назначаването им на служба в министерството. По този начин се оптимизира съществуващият модел на организиране на дейността на служители на прикритие.

С промяна в Закона за електронните съобщения (ЗЕС) се урежда срок за произнасяне на компетентния съдебен орган по искания за извършване на справки за трафични данни, когато данните са необходими за предотвратяване и разкриване на престъпления по чл. 108а – чл. 110, ал. 1, предложение шесто и ал. 2, чл. 308, ал. 3, т. 1 и чл. 320, ал. 2 от Наказателния кодекс. Въвежда се забрана за предприятията, предоставящи обществени телефонни услуги чрез фиксирани и/или мобилни наземни мрежи, да регистрират и/или активират на името на един потребител повече от 10 телефонни номера, чрез които се предоставят предплатени телефонни услуги. В случаите на непосредствена опасност от извършване на тероризъм, предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, ще предоставят незабавен достъп до трафичните данни въз основа на искане на съответния ръководител на структурите по чл. 251в, ал. 1 от ЗЕС, за което ще се уведомява съответният съд с оглед осъществяване на контрол.

Потребителите по Закона за електронните съобщения, на чието име са регистрирани и/или активирани повече от 10 телефонни номера, чрез които се предоставят предплатени телефонни услуги, ще имат право в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон да заявят пред предприятието по чл. 138г от Закона за електронни съобщения кои телефонни номера ще продължат да ползват. В случай че потребители не упражнят това право в срок, предприятията по чл. 138г от Закона за електронни съобщения са длъжни да деактивират (закрият) всички регистрирани и/или активирани на името на съответния потребител телефонни номера, чрез които се предоставят предплатени телефонни услуги.

Промените в Закона за юридическите лица с нестопанска цел целят създаване на разпоредба, съгласно която се прекратява юридическо лице с нестопанска цел, когато е включено в списъка по чл. 5 от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма или има данни, че осъществява дейност за подпомагане на тероризма.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(**Бойко Борисов**)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 548

от 7 юли 2016 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за противодействие на тероризма.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Заместник министър-председателят по коалиционна политика и държавна администрация и министър на вътрешните работи да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:

/Веселин Даков/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№ 02.01- 128.....

...7 юли..... 2016 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	602 - 01 - 42
Дата	07 / 07 2016 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

34
12
AW

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЦАЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №.....548..... на Министерския съвет от 2016 г. проект на Закон за противодействие на тероризма.

Приложение: съгласно текста.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 650-01-243 / 07.07. 2016 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 74, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за противодействие на тероризма, № 602-01-42, внесен от Министерски съвет на 07.07.2016 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения

Комисии:

- Комисия по вътрешна сигурност и обществен ред
- Комисия по отбрана
- Комисия по правни въпроси

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

ЦЕЦКА ЦАЧЕВА